

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt I. Quòdnam hic collector libertatis fundamentum statuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

omni ope ac viribus decertandum esse dixeram, Ecclesia, quam & Catholicę cognomine cohonestat: illi tamen non Christi, sed Antichristi regnum esse videtur. quod mirandum non est, quia si diabolus, cum sit tenebrarum princeps, transfiguratur se in angelum lucis, & cum sit Christi aduersarius, tamen haberi Christus velit: nihil nouum, si ministri eius, hoc quod reuera sunt, in alios transferant. Nam & Iudęi Christo demonium tribuebant, quo maximę ipsi pleni erant. Contempsit igitur tuę omnia, librumque reddidi, nec in eo discutiendo ponendam mihi aliquam operam studiumque putavi. At iam confectis conscripſis que et alia occasione superioribus, cum libri supradicti meminissim, summamque in eo pro adstruenda libertatis Auctoris diligentiam animaduertissim: cogitavi fieri posse ut essent in eo nonnulla ad quę sileri non expediret. Quamuis enim dictum sit Sapientis, non esse respondendum stulto secundum stultitiam ipsius: tamen idem precipit respondere stulto ad eius stultitiam, ne ille sibi sapiens esse videatur. Repetitur ergo librum: quem cum vndique varijs ebullientem argumentis deprehendissim, pauca quędam præcipuaque delegi, ad quę nõ inutilis omnino responsio videretur.

CAPVT I.

Quõdam hic collector libertatis fundamentum statuerit.

Cum igitur pacificationem Gandauensium ab ipsis Cæsareę Maiestatis cõmissarijs celebratã, ab ipsoque Catholico Hispaniarũ Rege pro rēporis necessitate probatã, visum esset Libertinis istis modõ minimę sufficere: idque, ut aiebãt, propter commutatum rerum statum. (Nam cum plus sibi de Gandauensi pacificatione detrimenti metuere,

tuerent, quàm ex ea sperarent lucri, si exequutioni vti
 expressa erat, mandaretur; illam videlicet ipsi nobis
 omni perfidiæ vigilantia, mutationem rerum in sta-
 tum longè deteriorem procurarant) hac igitur de cau-
 sa, vndecunque argumenta quæ sita sunt, quibus do-
 ceteretur, æquum esse, libertatem religionis passim vbi-
 que concedi: quo sic perspicui posset, quàm bono iure
 pacem nullam fieri Coloniae voluissent, quibus ne-
 gata esset ea res, quæ doctrinæ cælesti vsque ad eò con-
 sonaret. Ferè autem collector hic, illa quæ libro supe-
 riore posuimus, fundamenta permiscuit: vt vndecun-
 que præsidia accerferet, ad religionis libertatem pro-
 pugnandam. Atque vna inter cæteras marginalis an-
 notatio ad eum modum expressa est, ex quodam Nao-
 georgo in primæ Ioannis caput quintum: [Quia Ioan-
 nes sæpè dicit & asseuerat, omnes esse filios Dei, qui
 credunt Iesum esse Christum: sequitur hanc fidem &
 confessionem esse notam verè credentium: & Catho-
 licæ Ecclesiæ non esse necesse in omnibus alijs opinio-
 nibus huc non ita pertinentibus consentire; quod nunc
 quidam volunt, Christianam Ecclesiam nimis in ar-
 dum cogentes. Mihi sanè erit filius Dei & Christia-
 nus, quisquis crediderit & confessus fuerit, Iesum esse
 Christum: etiamsi in quibusdam opinionibus à me
 dissentiat. Ita ego patior multos esse in Ecclesia exter-
 na, quos alij ei ieiunt & occidunt: quàm bono iure, ne-
 scio.] Hoc ergo isti fundamentum est, quo niritur ada-
 mæ huius ædificatio libertatis, quod iis quidem quæ
 supra dicta sunt, possit videri satis esse conuulsam: sed
 & hoc tamen in loco, pauca breuiter annotanda puta-
 ui. Primùm hoc alijs sectis non probari. & Caluino
 quidem, quàm eiusmodi commentum displicuerit, ex
 eo sciri potest; quia cum editus fuisset in Germania li-
 bellus De officio pij & tràquillitatis verè amantis viri
 in hoc religionis dissidio: notum est quales quantasq.

pro-

propterea turbas in Gallia excitavit Calvinus, edita famosissima simul & furiosissima declamatione in Franciscum Balduinum Iuriconsultum: quem illius libelli auctorem fuisse fingebat. Cassander ipse quoque, qui memorati libelli sese postea demonstravit auctorem, nequaquam sufficere putat fidem de capite Christo, ut Christianus & Catholicus haberi quis possit; sed vult præterea sincera charitate cum corpore Christi, quod est Ecclesia, communionem & societatem retineri. Et quia plerique, ut ipse ait, ex ijs qui sibi ab Evangelio nomen sumpserunt, eam partem quæ vetus Catholicorum & Romanæ Ecclesiæ nomen retinet, profusus adspernantur, omnemque eius communionem defugiunt, nec ut membrum eiusdem corporis, amore & misericordia prosequuntur, sed ut Satanæ & Antichristi corpus abominantur: negat videre se, qui eiusmodi sunt, quomodo à schismatis nota eximi possint. Iudicio ergo Cassandri, si istiusmodi homines schismatici sunt, non modò profectò filij Dei non erunt, sed ne Catholici quidem, aut etiam Christiani existimari poterunt. Deinde ut illorum nomina seponamus, quos forsitan dicturus es nimis etiam in arctum Ecclesiam Christi coëgisse; quid tamen ad rem ipsam respondebis? Constat ecce, per multos inveniri homines, qui Christum credant, & hoc ipsum credere se aperte & fortiter profiteantur: atque interim iidem aduersus alios sibi repugnantes, odij ardent implacabilibus, quin molesti etiam grauesque sunt persequendo, cum eos prævalere contigerit. hos ergo tu, lesu credentes esse Christum, Caluini, verbi gratia, aut Lutheri acres aliquos discipulos, Dei filios esse dicaturus es? Si filij Dei non erunt (propterea quòd filij Dei iidem sint filij lucis: qui autem proximum oderit, in tenebris ambulet, & nesciat quòd vadat; quoniam tenebræ obcæcauerint oculos eius) neque igitur credent

tes erunt aut Christiani. Quæ enim filiorum Dei, eadē
 verè credentium est nota, omninoque, vt ille signifi-
 car, Ecclesiæ Christi signū, quam ab alijs in angustum
 nimis cogi scribit. habes igitur aliquos, imò verò per-
 multos, qui Iesum confitentur esse Christum: quos
 tamen, quia se ab alijs odio schismatico seiunxerint;
 interioremque animorum coniunctionē se abruptisse
 persequendo demonstrauerint, bono iure constet cor-
 poraliter eijci oportere. Quomodo & olim Nouatiani,
 Luciferiani, Donatistæ eiecti damnatique sunt: qui
 tamen omnes Iesum confitebantur esse Christum.
 Atque ipse quidem Augustinus expressè hoc refellit,
 contra Cresconium dissèrens Grammaticum: Si quis
 dicat fieri non posse, vt extra Ecclesiam vnus idem que
 colatur Deus, aut eadem fides, qua confitemur Chri-
 stum Filium Dei, vnde Petrus beatus appellatus est, re-
 periat in ijs qui non sunt in Ecclesia. An fortè
 & veteres cogebant Christi Ecclesiam in angustum,
 qui tam multos confitentes Christum esse Iesum à sua
 communione repellebant? Neque enim sola hæresis
 alienabat ab Ecclesia, verum etiā schisma: quod sparso
 (inquit Opratus) coagulo pacis, dissipatis sensibus ge-
 neratur, liuore nutritur, æmulatione & litibus roboratur:
 vt deserta matre Catholica, impij filij, dum foras
 exeunt, & se separant (vt vos fecistis, inquit Donati-
 stas alloquens) à radice matris Ecclesiæ, inuidiæ falci-
 bus amputati, errando, rebelles abscedant. Nec verò
 te dicturum arbitror, fidem intelligi oportere cum
 charitate coniunctam, quam nos formatam vocare fi-
 dem soliti sumus. Est enim hæc fides vobis ipsi occul-
 ta, & interior Ecclesiæ proprietas, inuisibilem atque
 internam Ecclesiam cōstituens. Illa autem tua descri-
 ptio, externam nobis voluit Ecclesiam propria quadā
 & certa nota designare, è qua nullus eijciendus esset,
 qui ea nota reperiretur insignitus. In quo etiā illud ad-

Lib. 2. c. 29.

Lib. 2.

admirandæ est improuidentia, quod cum è duodecim Christiani Symboli articulis vnus hic sit, credere Iesum esse Christum; ex eo tamen solo Christi Ecclesia describenda ac demonstranda putetur: cum fieri possit, vt qui hunc recipiat articulum, cæteros aut apertè repudiet, aut ita deprauet, vt eos solo verbo tenere conuincatur. quos Optatus falsare dicit Symbolum, cum exempli causa, alter, inquit, dixerit duos deos, cum vnus sit Deus; alter Patrem vult in persona Filij cognosci; alter carnè subducens Filio Dei, per quã Deo reconciliatus est mundus: & cæteri, inquit, eiusmodi, qui à Sacramentis seu mysterijs Catholicis alieni esse noscuntur. Tales igitur Symboli falsatores, & à mysterijs Christianis alienos homines, atque hæreticos, eo dumtaxat nomine, quia Iesum cõfitebuntur esse Christum, nos Christianos, & Dei filios, verè que credentes deputare poterimus? Aperta quoque diui Augustini sententia est, eos qui de ipso capite Christo Scripturis sanctis consentiunt, & vnitati Ecclesiæ non communicant, de Christi corpore, quod est Ecclesia, ab ipsius Christi testificatione dissentire. Hos ergo ab ipsa Christi testificatione de eius corpore dissentientes, & vnitati Ecclesiæ non communicantes, in Ecclesia Christi collocabimus? Certum est capiti adhærere non posse qui recedant à corpore: faciuntque perinde, qui cum schismatici sint, iactitant suam cum Christo societatem, vt si pes auulsus à crure, iactaret se de capitis coniunctione. Verùm ea de re satis esse dictum arbitror alio in loco.

Libro 1.

*Lib. de vnit.
c. 4. & Lib. 2.
contra Cresc.
cap. 8.*

C A P V T